

Helmi- perinnebiotoopit ja joutoalueiden perinnebiotooppi- -arvot

Hanna-Leena Keskinen, Ympäristöministeriö

Suomessa on tehty pitkään
työtä luonnon moni-
muotoisuuden edistämiseksi.
Kuitenkin luonto köyhtyy yhä.
Suurin syy siihen on elin-
ympäristöjen väheneminen
ja laadun heikkeneminen.

Pikkuapollo

Eliö-
lajeistamme
joka 9. on
uhanalainen

Luonto- tyypeistämme noin puolet on uhan- alaisia

Ratkaisuja luonnon köyhtymiseen

Helmi-elinympäristöohjelma

YM on asettanut laajapohjaisen työ- ja ohjausryhmän valmistelevaan Helmi-ohjelmaa 2030 asti ulottuviin tavoitteisiin

Samaan aikaan käynnistetään konkreettiset työt ohjelmassa mukana olevien elinympäristöjen suojelemiseksi, kunnostamiseksi ja hoitamiseksi

Rahoitus vuodelle 2020 on 42 milj. euroa

Vaikuttavia tekoja

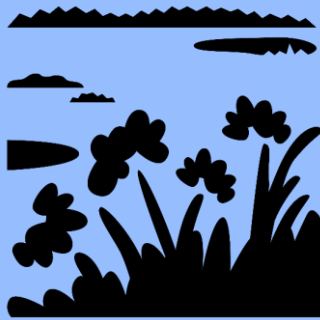

1

Soiden
suojelu

2

Soiden
ennallistaminen

3

Lintuvesien ja
kosteikkojen
kunnostus

4

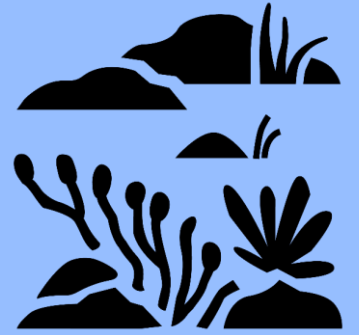
Perinne-
biotooppien
hoito

5

Metsäisten
elinympäristöjen
hoito

6

Vesi- ja
rantaluonnon
kunnostus

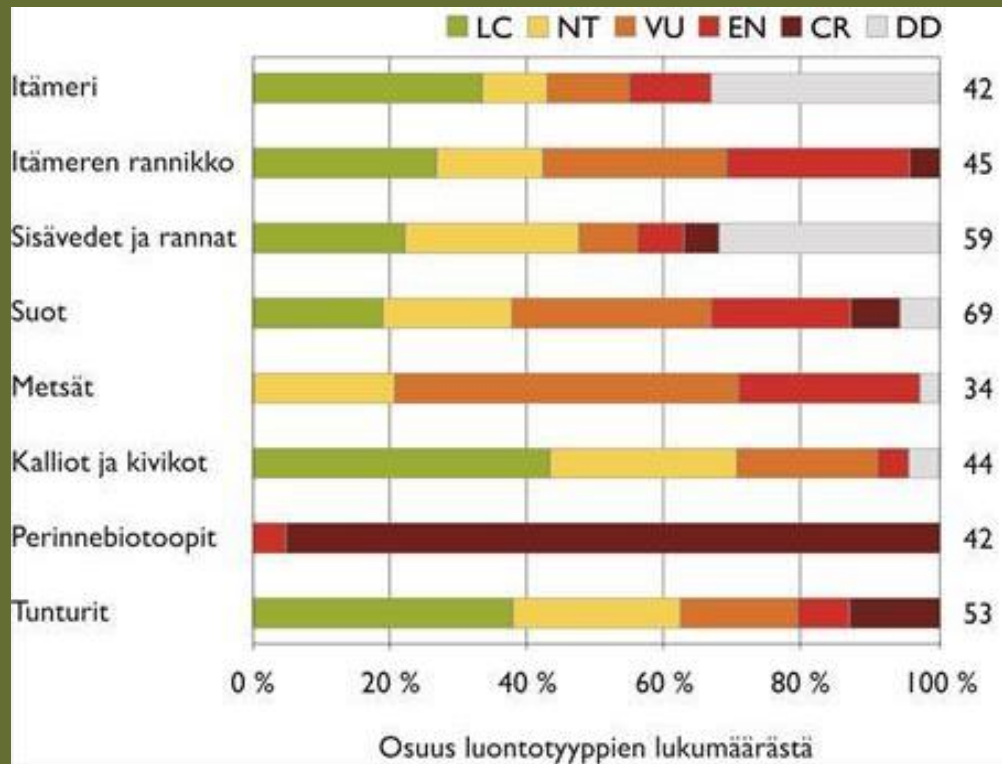
Perinne- biotooppien hoito

Berndt Lindholm 1878: Kuvaus Laatokan järvestä

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018

Luontotyyppien jakautuminen uhanalaisuusluokkiin Suomessa. Pylväiden päissä esitetään kunkin ryhmän luontotyyppien lukumäärä. Uhanalaisuusluokat: LC = säilyvä, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen, CR = äärimmäisen uhanalainen ja DD = puutteellisesti tunnettu.

Helmi-ohjelman tavoite: kohennetaan perinnebiotooppien tila

- **Toimenpiteet:**
- Perinnebiotooppien päivitysinventointi 2022
- Hoidon ja kunnostuksen suunnittelu
- Kunnostustoimet 15 000 ha (2023 mennessä)
- 2030 tavoite määritellään ohjelmatyössä 2021 kevääseen mennessä
- Tiedotus, viestintä

Ahkeruus ilonamme ja tulokset puhuvat

- Kunnostus ja ennallistaminen
 - kokonaistavoite 15 000 ha
 - valtion, kuntien ja yhteisöjen maat 2020
 - toimenpiteiden suunnittelu ja seuranta
 - alueittaiset kunnostustavoitteet vuosittain: MH, ELYt
- Hoito
 - päätähtäin: kunnostetut kohteet maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän piiriin
 - yhteistyö: MMM & maaseutuhallinto
 - kansallinen järjestelmä tueksi kohteille jotka eivät sovi ympäristökorvausjärjestelmään (→Helmi-vnp)

Perinnebiotooppien tiedot

- Hoidon piirissä on nykyään noin 30 000 ha
- Perinnemaisemien hoitotyöryhmä vuonna 2000: 60 000 hehtaarin hoitotavoite
- Tämän hetkinen paikkatietoaineisto: 45 000 ha (VPI 1998)
- → joutoalueilla suuri potentiaali löytämättömiin, kunnostettavissa oleviin perinnebiotooppeihin tai sellaiseksi kehitettävissä oleviin ynnä muihin monimuotoisuusalueisiin!

Tapio Heikkilä 2019: Kirkkonummi, Dåvits

Joutoalueita Helmiin?

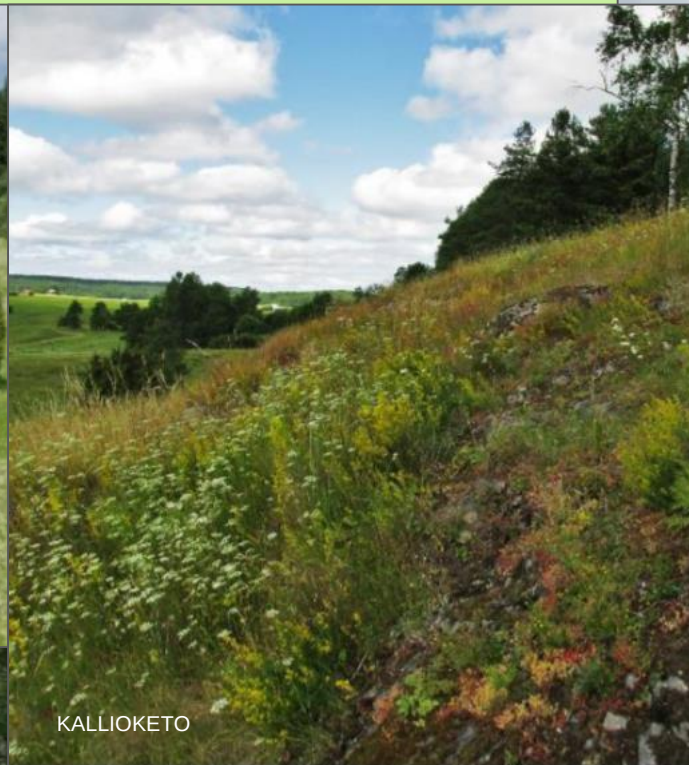
- Tärkeää on, että olemassa oleva pb-paikkatietoaineisto huomioidaan
- Kohteen suunnittelijan osattava pb- ja monimuotoisuusarvot kohteelta → koulutustarpeet?
- Joutoalueaineisto pb-inventoiijien käyttöön? → perinnebiotooppi-ivnentoitien päivitystyön työryhmä aloittaa 7.5.
- Yhteistyö lakivalmistelussa: MMM maatalousosasto ja YM
- Lakitekstissä suljettava pois PB- ja monimuotoisuuskohteet
- Hakemusvaiheessa ELYn tarkastus
- Mahdollisuus ohjata joutoalueen omistaja inventoinnin jälkeen myös Helmi-hoitotuen hakuun

Avoimia perinnebiotooppeja

Kuvat Ritva Kemppainen ja Leena Lehtomaa

TUORE NIITTY

KALLIOKETO

MÄKIKAUURAKETO

RANTANIITTY

PIENRUOHOKETO

KANGASKETO

... mutta myös

Aineistoja tunnistamisen avuksi löytyy

- https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyytit/Luontotyyppien_uhanalaisuus/Perinnebiotoopit/Valtakunnallinen_perinnebiotooppien_inventointi_20192021
- <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/136257/25%202017%20Raportteja.pdf?sequence=2>
- <https://perinnemaisemat.fi/>
- <https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/esimerkkikortti2.pdf>
- <https://kalenteri.maaseutu.fi/wp-content/uploads/events/4118/a389b71810a96cb2a44828230aee3f3e.pdf>
- <http://perinnemaisemat.fi/perinnemaisemat/wp-content/uploads/2013/04/Kasviaapinen.pdf>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kunnostetaan ja
suojellaan luontomme
monimuotoisuuden
helmet!

ym.fi/helmiohjelma